II

*(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)*

# ΕΠΙΤΡΟΠΗ

## ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**της 24ης Οκτωβρίου 1984**

**σχετικά με μια ενίσχυση που χορήγησε το 1983 η βελγική κυβέρνηση σε κατασκευαστή κεραμευτικών ειδών υγιεινής και επιτραπέζιων σκευών**

**(τα κείμενα στη γαλλική και ολλανδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)**

(85/153/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

Η βελγική κυβέρνηση, μέσω των περιφερειακών οργάνων της, αποφάσισε να παρέμβει υπέρ επιχειρήσεως του τομέα προϊόντων κεραμευτικής, εγκατεστημένης στη La Louvière· η παρέμβαση αυτή έχει τη μορφή συμμετοχής κατά 83 εκατομμύρια FB στο κεφάλαιο της επιχειρήσεως μέσω της Société Régionale d' Investissement de Wallonie (SRIW).

Η Επιτροπή είχε αποφασίσει στις 16 Φεβρουαρίου 1983 ότι ενίσχυση 475 εκατομμυρίων FB, που είχε χορηγηθεί το 1981 στην ίδια επιχείρηση με τη μορφή συμμετοχής στο κεφάλαιό της, ήταν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά και όφειλε, ως εκ τούτου, να καταργηθεί.

Η Επιτροπή, όταν της γνωστοποιήθηκε η πρόθεση της βελγικής κυβερνήσεως να παρέμβει εκ νέου υπέρ της εν λόγω επιχειρήσεως, απευθύνθηκε σ' αυτή με τέλεξ και επιστολές της 31ης Ιανουαρίου 1983, της 24ης Φεβρουαρίου 1983, της 7ης Ιουνίου 1983, της 20ής Ιουλίου 1983, της 22ας Ιουλίου 1983, της 1ης Σεπτεμβρίου 1983 και της 25ης Οκτωβρίου 1983, εξηγώντας ότι μια τέτοια παρέμβαση θα πρέπει να κοινοποιηθεί υπό μορφή σχεδίου ενισχύσεως, κατ' εφαρμογή του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ· η Επιτροπή υπενθύμισε κατ' επανάληψη στη βελγική κυβέρνηση ότι ενδέχεται να αναγκαστεί να ζητήσει την επιστροφή των ενισχύσεων που θα είχαν χορηγηθεί πριν μπορέσει να αποφανθεί οριστικά με το συμβιβάσιμό τους με την κοινή αγορά· η Επιτροπή με την ευκαιρία μιας ανακοινώσεως, που δημοσιεύθηκε στο Moniteur Belge στις 25 Αυγούστου 1983, με την οποία αναγγέλετο η για λογαριασμό των βελγικών αρχών εισφορά κεφαλαίου 83 εκατομμυρίων FB, απευθύνθηκε όχι μόνο στη βελγική κυβέρνηση, αλλά επίσης στη SRIW και στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση για να υπογραμμίσει το γεγονός ότι καθε ενίσχυση που θα έχει χορηγηθεί χωρίς την τήρηση της διαδικασίας κοινοποήσεως και χωρίς η Επιτροπή να μπορέσει να αποφανθεί προηγουμένως, όσον αφορά το συμβιβάσιμό της με την κοινή αγορά, δυνατόν να αποτελέσει το αντικείμενο αιτήσεως επιστροφής.

Η βελγική κυβέρνηση απάντησε στα διαβήματα της Επιτροπής με τέλεξ της 18ης Φεβρουαρίου 1983 και της 29ης Ιουλίου 1983 διευκρινίζοντας ότι η κυβέρνηση είχε ήδη αποφασίσει το 1981 να συμμετάσχει εκ νέου στις συμπληρωματικές αυξήσεις του κεφαλαίου και μέχρι ποσού 125 εκατομμυρίων FB και, ως εκ τούτου, δεν επρόκειτο για νέα απόφαση· η βελγική κυβέρνηση με τέλεξ της 1ης Δεκεμβρίου 1983, ανακοίνωσε τη διαβίβαση συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων αναφορικά με τη νέα ανάληψη συμμετοχής πριν από τα μέσα Δεκεμβρίου· η Επιτροπή ουδέποτε έλαβε τις εν λόγω πληροφορίες ούτε κοινοποίηση βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Η Επιτροπή αποφάσισε στις 17 Απριλίου 1984 να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ έναντι της ενισχύσεως που χορηγήθηκε το 1983, δεδομένου ότι δεν φαίνεται να μπορεί να τύχει των διατάξεων περί παρεκκλίσεως του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, που αποτελεί και τη μόνη ενδεχομένως εφαρμοστέα διάταξη στη συγκεκριμένη περίπτωση· η Επιτροπή κάλεσε τη βελγική κυβέρνηση να της υποβάλει τις παρατηρήσεις της με επιστολή της 25ης Μαΐου 1984.

Η βελγική κυβέρνηση απάντησε στην επιστολή της Επιτροπής με επιστολή της 6ης Αυγούστου 1984, στην οποία επιβεβαιώνει το γεγονός ότι ανέλαβε το 1983 μερίδιο συμμετοχής ύψους 83 εκατομμυρίων FB κατ' εφαρμογή της αποφάσεως της κυβερνήσεως του 1981, απόφαση που είχε γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή με τέλεξ της 18ης Φεβρουαρίου 1983, καθώς και ότι το τέλεξ αυτό αποτελούσε κοινοποίηση στην οποία η Επιτροπή δεν είχε αντιδράσει· μετά από την παρέλευση τόσου χρόνου, οι αντιρρήσεις της Επιτροπής φαίνονται απαράδεκτες και η Επιτροπή εφαρμόζει διακρίσεις μεταξύ του δημοσίου και των ιδιωτών ως μετόχων.

Στο πλαίσιο της διαβουλεύσεως με τους άλλους ενδιαφερόμενους, οι κυβερνήσεις τεσσάρων άλλων κρατών μελών, καθώς και ένας βιομηχανικός σύνδεσμος και δύο άλλες επιχειρήσεις του ίδιου τομέα δήλωσαν ότι συμμερίζονται τις ανησυχίες της Επιτροπής όσον αφορά τις χορηγηθείσες στο Βέλγιο ενισχύσεις υπέρ της εν λόγω επιχειρήσεως· τρία από αυτά τα κράτη μέλη, ο ανωτέρω σύνδεσμος και οι δύο επιχειρήσεις υπογράμμισαν το γεγονός ότι θα προέκυπταν σοβαρές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού από τις επανειλημμένες ενισχύσεις της βελγικής κυβερνήσεως.

Οι κρατικές παρεμβάσεις με τη μορφή αναλήψεως μεριδίου συμμετοχής μπορούν να περιλαμβάνουν κατάσταση της επιχειρήσεως και η υφιστάμενη υπερεπάρκεια δυναμικού στον τομέα της κεραμευτικής, ιδίως στα είδη υγιεινής, συνιστούσαν μειονεκτήματα τέτοια που να είναι μάλλουν απίθανο να μπορεί η επιχείρηση να αναλάβει στις αγορές ιδιωτικών κεφαλαίων τα ποσά που της είναι απαραίτητα για την επιβίωσή της.

Η εν λόγω επιχείρηση σημείωσε τα τελευταία έτη σημαντικές ζημίες χρήσεως· ότι οι ζημίες αυτές ανήλθαν σε 134 εκατομμύρια FB το 1979, 243 εκατομμύρια FB το 1980, 302 εκατομμύρια FB το 1981 και 168 εκατομμύρια FB το 1982, πράγμα που αντιστοιχεί σε 23 %, 39 %, 45 % και 20 %, αντίστοιχα, του κύκλου εργασιών των ίδιων ετών· εξάλλου, στη διάρκεια της περιόδου από το 1979 έως το 1983, τα οφειλόμενα στην κοινωνική ασφάλιση ποσά ανήλθαν από 120,8 εκατομμύρια FB το 1979 σε 248 εκατομμύρια FB το 1983· η ακύρωση της ενισχύσεως ύψους 475 εκατομμυρίων FB που είχε χορηγηθεί το 1981, ακύρωση που ζητήθηκε από την Επιτροπή με την απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 1983, πρόκειται να επιδεινώσει περαιτέρω την οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως.

Υπό τις συνθήκες αυτές, η εισφορά κεφαλαίου ύψους 83 εκατομμυρίων FB για λογαριασμό του κράτους συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ.

Μια τέτοια ενίσχυση, που πρόκειται να επιτρέψει τη διατήρηση σε λειτουργία μονάδων παραγωγής, είναι φύσεως τέτοιας που να θίγονται κατά τρόπο ιδιαίτερα σοβαρό οι όροι του ανταγωνισμού, στο μέτρο που η ελεύθερη λειτουργία της αγοράς θα απαιτούσε κανονικά το κλείσιμο της εν λόγω επιχειρήσεως, πράγμα που θα επέτρεπε την ανάπτυξη των άλλων, πλέον ανταγωνιστικών επιχειρήσεων· η εν λόγω επιχείρηση εξάγει περισσότερο από το 70 % της παραγωγής της κεραμευτικών ειδών υγιεινής στα άλλα κράτη μέλη και, κατά συνέπεια, η ενίσχυση της βελγικής κυβερνήσεως ενδέχεται να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ, ευνοώντας την εν λόγω επιχείρηση και την παραγωγή κεραμευτικών ειδών υγιεινής και επιτραπέζιων σκευών.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ προβλέπει ότι είναι καταρχήν ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις που πληρούν τα κριτήρια του ίδιου άρθρου· οι παρεκκλίσεις από το ασυμβίβαστο αυτό, που προβλέπονται από το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης, διευκρινίζουν ορισμένους στόχους που πρέπει να επιδιώκονται προς το συμφέρον της Κοινότητας και όχι προς το αποκλειστικό συμφέρον του δικαιούχου της ενισχύσεως· οι παρεκκλίσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά κατά την εξέταση κάθε προγράμματος περιφερειακής ή τομεακής ενισχύσεως ή κάθε μεμονωμένης περιπτώσεως εφαρμογής γενικών καθεστώτων ενισχύσεων και, ιδιαίτερα, εφαρμόζονται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή μπορεί να διαπιστώσει ότι, χωρίς τη χορήγηση της ενισχύσεως, μόνη της η λειτουργία της αγοράς δεν θα οδηγούσε τις δικαιούχους επιχειρήσεις να υιοθετήσουν συμπεριφορά τέτοια που να συμβάλλει στην πραγματοποίηση ενός των στόχων που προβλέπονται από τις παρεκκλίσεις αυτές.

Το να χορηγείται το ευεργέτημα των εν λόγω παρεκκλίσεων σε ενισχύσεις που δεν προσφέρουν κανένα τέτοιο αντάλλαγμα, θα σήμαινε να επιτρέπεται η επίδραση επί των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών και η νόθευση του ανταγωνισμού χωρίς τούτο να δικαιολογείται κατά κανένα τρόπο από το κοινοτικό συμφέρον, ενώ ταυτόχρονα να χορηγούνται αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα σε ορισμένα κράτη μέλη.

Όταν, κατά την εξέταση των περιπτώσεων ενισχύσεων, εφαρμόζει τις ανωτέρω αρχές, η Επιτροπή οφείλει να διαπιστώνει ότι χορηγείται εκ μέρους της δικαιούχου επιχειρήσεως αντάλλαγμα που να δικαιολογεί τη χορήγηση ενισχύσεως, με την έννοια ότι η ενίσχυση είναι αναγκαία για την προώθηση της πραγματοποιήσεως ενός των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ· όταν τούτο δεν μπορεί να αποδειχθεί, είναι σαφές ότι η ενίσυση δεν συμβάλλει στην πραγματοποίηση των στόχων που επιδιώκονται από τις παρεκκλίσεις, αλλά ότι χρησιμεύει για τη βελτίωση της οικονομικής καταστάσεως της σχετικής επιχειρήσεως.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν φαίνεται να έχει δοθεί από την ωφελουμένη από την ενίσχυση επιχείρηση κανένα τέτοιο αντάλλαγμα.

Πράγματι, η βελγική κυβέρνηση δεν παρέσχε κανένα στοιχείο ούτε και η Επιτροπή επεσήμανε κανένα τέτοιο που να δικαιολογεί τη διαπίστωση ότι η εν λόγω ενίσχυση πληροί τους όρους που απαιτούνται για την εφαρμογή μιας των παρεκκλίσεων που προβλέπονται από το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με τις ενισχύσεις που έχουν στόχο να ευνοήσουν ή να διευκολύνουν την οικονομική ανάπτυξη ορισμένων περιφερειών, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η αναπτυξιακή ζώνη της La Louvière δεν αποτελεί περιφέρεια στην οποία υφίσταται ασυνήθως χαμηλό βιοτικό επίπεδο ή σοβαρή υποαπασχόληση, υπό την έννοια της παρεκκλίσεως που προβλέπεται στο στοιχείο α)· όσον αφορά την παρέκκλιση που προβλέπεται στο στοιχείο γ), η εν λόγω βελγική ενίσχυση δεν παρουσιάζει τα αναγκαία χαρακτηριστικά για να συμβάλει στην ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών περιφερειών όπως αυτές που προβλέπονται από την εν λόγω διάταξη.

Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΟΚ, η εν λόγω ενίσχυση δεν παρουσιάζει κανένα στοιχείο που να επιτρέπει το χαρακτηρισμό της ως σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή σχεδίου που έχει σκοπό να άρει σοβαρή διαταραχή της βελγικής οικονομίας· το Βέλγιο αποτελεί τμήμα των κεντρικών περιοχών της Κοινότητας, δηλαδή αυτών που δεν αντιμετωπίζουν, σε κοινοτικό πλαίσιο, τα σοβαρότερα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται στις περιοχές αυτές οι σοβαρότεροι κίνδυνοι συναγωνισμού για τη χορήγηση ενισχύσεων και, περισσότερο από τις άλλες περιοχές, κάθε ενίσχυση θα μπορεί να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών· εξάλλου, στο πλαίσιο των διαθέσιμων κοινωνικών και οικονομικών πληροφοριών που αφορούν το Βέλγιο, δεν υφίσταται κανένα στοιχείο που να επιτρέπει τη συναγωγή συμπεράσματος ότι υπάρχει σοβαρή διαταραχή της οικονομίας της χώρας αυτής όπως προβλέπεται από τη συνθήκη· η παρέμβαση της βελγικής κυβερνήσεως δεν έχει ως στόχο την αντιμετώπιση μιας τέτοιας καταστάσεως.

Όσον αφορά, τέλος, τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΟΚ για ενισχύσεις που έχουν σκοπό τη διευκόλυνση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, η εξέλιξη του τομέα των ειδών κεραμευτικής οδηγεί στο συμπέρασμα, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της καταστάσεως υπερπάρκειας παραγωγής εντός της Κοινότητας, ότι η διατήρηση σε λειτουργία των μονάδων παραγωγή μέσω κρατικών ενισχύσεων αντίκειται στο κοινό συμφέρον.

Ως εκ τούτου, η ενίσχυση, υπό τη μορφή εισφοράς κεφαλαίου εκ μέρους της βελγικής κυβερνήσεως στη δικαιούχο επιχείρηση, δεν πληροί τους αναγκαίους όρους για να τύχει μιας των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

*Άρθρο 1*

Είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ, και πρέπει, ως εκ τούτου, να καταργηθεί η ενίσχυση που χορηγήθηκε το 1983 υπό τη μορφή εισφοράς κεφαλαίου ποσού 83 εκατομμυρίων FB από τη βελγική κυβέρνηση σε επιχείρηση του τομέα ειδών κεραμευτικής.

*Άρθρο 2*

Εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της παρούσας αποφάσεως, η βελγική κυβέρνηση γνωστοποιεί στην Επιτροπή τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση.

*Άρθρο 3*

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου.

Βρυξέλλες, 24 Οκτωβρίου 1984.

*Για την Επιτροπή*

Frans ANDRIESSEN

*Μέλος της Επιτροπής*